

www.franciscaansbezinnen.be

Broosheid dragen

Franciscus en Clara
als kwetsbare heiligen

TAU - VASTENBEZINNING 2024

**PALMZONDAG: GEHOOR GEVEN AAN
ZACHTE KRACHTEN**

Als de dood zich aankondigt, schrijft Franciscus een briefje naar Clara en haar zusters. Die maken zich heel bezorgd over de gezondheidstoestand van Franciscus en ze missen hem. Bovendien zijn er in hun gemeenschap heel veel zieke zusters. Wat hij hier schrijft mogen we dus bijna als een testament beschouwen: iets wat hij Clara en haar zusters wil meegeven als troost. Hij schrijft:

Leef altijd in de waarheid, zodat jullie
in de gehoorzaamheid sterven.

Het was aanvankelijk niet mijn meest favoriete tekst van Franciscus. Wat is dat dan: in de waarheid leven? En dat 'in de gehoorzaamheid sterven' leek mij helemaal onbegrijpelijk.

Tot in de schoenwinkel. Ik paste een mooi paar schoenen. Ik heb altijd van mooie schoenen gehouden. Toen ik jong was, paradeerde ik op hoge hakken.

Die schoenen klemden en waren altijd goed voor pijnlijke voeten. Maar wie mooi wil zijn, moet afzien, zei men.

Ik stond weer in de winkel. Ineens begreep ik wat het is: 'in de waarheid leven'. Ik snapte dat ik schoenen moest kopen die bij mijn voeten passen en niet omgekeerd: mijn voeten doen passen in schoenen die klemmen of pijn doen.

Niet het model van de schoenen is het belangrijkste maar wel of die schoenen passen bij mijn voeten. Als ik schoenen koop die bij mijn voeten passen (ook al zijn dat niet de mooiste in de schoenwinkel) leef ik in de waarheid. Ik erken de waarheid van mijn lichaam-zoals-het-is en niet zoals-ik-wil-dat-het-is.

Leven in de waarheid is een leven leiden dat past bij mijn realiteit en bij de realiteit in het algemeen. Mijn waarheid is gelijk aan mijn realiteit zoals die zich aan mij voordoet, aan het lichaam dat ik gekregen heb, met mogelijkheden en beperktheden.

Leven in de waarheid is rekening houden met mijn grenzen. Die liggen soms vast vanaf mijn geboorte. Grenzen wijzigen en liggen bij het ouder worden vaak dichterbij.

Het heeft niet alleen met onze fysieke mogelijkheden te maken. Grenzen kunnen zich ook aandienen in onze psychische wereld. Als ik voel dat ik hoofdpijn krijg bij teveel prikkels, dan moet ik drukke feestjes vermijden.

Een ander voorbeeld: ik heb veel jongeren gekend die droomden van een universitair diploma maar merkten dat ze zich niet thuis voelden in een universitaire opleiding. Als ze bleven doorgaan om hun droom (of die van hun ouders) te realiseren, stapelde teleurstelling op teleurstelling zich op, gingen ze twifelen aan zichzelf en werden het geen gelukkige mensen.

En zo wordt voor mij ook de tweede zin die Franciscus schreef aan Clara en haar zusters duidelijk: 'zodat ge zult sterven in de gehoorzaamheid'. Het gaat niet over onderdanigheid aan het gezag van iemand anders (een overste). Het gaat over de fundamentele 'onderdanigheid' aan de realiteit van mijn eigen bestaan, zoals het is.

In één van zijn Wijsheidsspreuken benoemt Franciscus de oerzonde (eten van de boom van de kennis van goed en kwaad) en hij concretiseert die oerzonde onder andere door 'je wil als je eigendom beschouwen. Je wil als je eigendom beschouwen is voor mij het tegendeel van 'leven in de waarheid'. Het is de realiteit naar je hand willen zetten. Leven vanuit 'wat wil ik' en niet vanuit 'wie ben ik'.

Daarbij dient gezegd dat onze samenleving er ons voor steunt en beloont als we onze wil als onze eigendom beschouwen. Populaire TV-programma's leren ons dat we onze grenzen moeten verleggen. De snelste renner, de beste langeafstandloper, de hoogste springer worden beloond. Politieke partijen staan voor 'de hard werkende Vlaming'. De idealen van meer, sneller, hoger, slimmer, beter...worden ons vaak van kleinsaf ingepompt.

'Leven in de waarheid' is zeker niet: je goesting doen. Integendeel. Het is loslaten van wat je zelf wil om in te gaan in wat zich aandient, Het is onderdanig worden aan de wetten van je bestaan in de plaats van de wetten van het bestaan te domineren.

Moeten we dan zomaar ziek zijn zonder in te grijpen? Natuurlijk niet. We moeten goed zorg dragen voor het stukje schepping dat we zelf zijn. Onze tijd en de medische kennis geeft daartoe veel mogelijkheden en is ons een enorme hulp. En toch: de beste zorg stuit soms op haar grenzen. Er komt een moment dat we dat zieke lijf moeten aanvaarden en dat we daarmee verder moeten.

Het proces van groeiend opnemen van de werkelijkheid is niet het resultaat van je inspanningen. Het is een ontdekkingstocht naar niet vermoede krachten in jezelf. De taal om deze krachten te benoemen, kennen we bijna niet meer. Het zijn de zachte krachten van geduld, nederigheid, gehoorzaamheid... Het zijn dragende krachten die je ontleent aan de Draagkracht-met-hoofdletter. Het is die levenwekkende kracht die we aarzelend onze God noemen.

Die dragende krachten leren ons omgaan met onze beperktheid, met onze ziekte, met onze grenzen. Het zijn helende krachten die het mogelijk maken om 'wat bitter was, als zoet te ervaren' of om 'ziekte in vrede te dragen'.

Mensen die deze krachten in zichzelf laten ontplooiën, worden evenwichtige, vredevolle mensen, die zichzelf aanvaarden en verwelkomen, zonder bitterheid om wat niet is.

ONDERWEG ELKAAR IN BROOSHEID ONTMOETEN EN DRAGEN

Op haar pelgrimstocht brandde Eva in kerken onderweg vele kaarsjes: eerst voor Eline, een vriendin die te vroeg gestorven was... Nadien ook voor vele mensen die er ook om vroegen. Ze noemde het kaarsjesliefde: het was een manier om op haar pelgrimstocht toch te verbinden met mensen thuis die het die het moeilijk hebben. Ze kreeg nadien soms de vraag van mensen: 'Eva, ik snap het niet... Waarom? Wat betekent dat nu? Jij steekt daar een kaarsje aan en ergens in een *random* kerk in Frankrijk? Hoezo heeft dat een diepere betekenis?' Ze antwoordt steevast met een bericht dat ze eens kreeg van iemand, een jonge vrouw die ze helemaal niet kende, die haar tocht volgde omdat ze geïnteresseerd was in pelgrimeren en die haar een bericht stuurde: 'Ik zou eigenlijk ook graag zo'n tocht doen, maar ik kan het niet vanwege gezondheidsproblemen en dus het meevolgen van uw tocht geeft mij ergens het meebeleven van wat ik graag zou willen doen en ik wou u bedanken voor die verhalen...' Dus de volgende dag dacht Eva: 'Oké, ik ga ook een kaartje branden voor haar!' en ze stuurde haar daar een foto van. Die vrouw antwoordde Eva:

'Ziek zijn is fysiek pijnlijk, maar is nog veel harder vergeten worden op den duur... Mijn collega's, ik hoor daar niks meer van... Vrienden vallen weg! Dat is heel vereenzamen en het alleen zijn is bijna nog pijnlijker dan het ziek zijn aan zich! Het feit dat daar nu ergens in een kerk in Frankrijk in een dorp waar ik nooit ga komen en kaarsje brandt voor mij, geeft mij heel eventjes het gevoel gezien te zijn, het gevoel dat ik mag bestaan!'

Eva in haar getuigenis zei hierover:

'Het raakte mij dat ik door dat kleine kaarsje een connectie had gemaakt met iemand die ik helemaal niet ken, ook nooit van mijn leven waarschijnlijk nog ging ontmoeten. Door het delen van mijn verdriet en mijn kwetsbaarheid en door het delen van die van haar... Dat raakte mij!'

VRAGEN TER INSPIRATIE

Wanneer merk ik dat ik, zoals Francine het zo mooi uitlegt, naast mijn schoenen loop?

Wat roept het woord 'gehoorzaamheid' bij mij op?

Welke krachten helpen mij om moeilijke situaties te doorstaan? Welke kracht heeft God mij om het uit te houden? Mildheid, doorzettingsvermogen, geduld, vertrouwen...

Wat heeft mij geraakt in de getuigenis van Eva? Wat klonk vertrouwd? Wat was voor mij moeilijk?

TAU - VASTENBEZINNING 2024

Tekst: Francine
Afbeeldingen: inwezig.be

Meer info op
www.franciscaansbezinnen.be

